

“Eigen natuur eerst”

Tijdens het Goed Geld Gala van de Postcode Loterij kregen Peace Parks & het Wereld Natuur Fonds uit het Droomfonds 14,4 miljoen euro om in Afrika de neushoorn van de ondergang te redden. Minister-president Rutte en Desmond Tutu overhandigden de check. Zondermeer een goed doel. Maar zou dat geld niet beter in Nederland uitgegeven kunnen worden aan allerlei, weliswaar minder aabare, maar evengoed bedreigde diersoorten? Eigen natuur eerst?

— Lotty Nijhuis (journalist)

Kirsten Schuyt, hoofd Natuurbescherming Wereld Natuur Fonds (WNF)

“Door ons consumptiepatroon leggen we steeds meer beslag op productieve gronden elders. Dit gaat vaak ten koste van rijke natuurgebieden”

> Vanuit de ruimte bekeken is Nederland een knooppunt van internationale biodiversiteit. Ons land is een delta waar grote Europese rivieren in zee stromen. Nederlandse moerassen, Noord- en Waddenzee zijn belangrijke broed- en voedselgebieden voor miljoenen migrerende vogels. Het belang van onze natuur strekt zich dan ook uit tot ver buiten onze grenzen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat we 85% van de oorspronkelijke biodiversiteit kwijt zijn. Nog maar enkele decennia geleden zat de Waddenzee vol roggen en haaien en werden er regelmatig walvissen gesignaleerd – nu niet meer. Dat kan anders. Het Wereld Natuur Fonds (WNF) is een internationale natuurbeschermingsorganisatie, maar wij gaan ervan uit dat de liefde voor natuur in je eigen achtertuin begint. Het is van enorme waarde dat de Postcode Loterij jaarlijks veel geld schenkt aan projecten in Nederland, denk aan de 15 miljoen voor het Markerwadden Droomfondsproject, dat een eind moet maken aan de aanhoudende achteruitgang van de natuur in het Markermeer. De stelling ‘eigen natuur eerst’ is begrijpelijk maar onjuist in een globale economie waar alles met elkaar verbonden is. Door ons consumptiepatroon leggen we steeds meer beslag op productieve gronden elders. Dit gaat vaak ten koste van rijke natuurgebieden. Juist in deze landen is de soortenrijkdom de afgelopen veertig jaar dramatisch afgenomen. Daar kun je je ogen niet voor sluiten. Natuur is van ons allemaal, en gezamenlijk hebben wij de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ook toekomstige generaties een rijke, diverse en leefbare aarde hebben. Zowel binnen als buiten Nederland.<

Teo Wams, Directeur Natuurbeheer bij Natuurmonumenten

“Wij zijn voorstander van natuurbescherming op plekken waar geld goed wordt geïnvesteerd en besteed”

> “Natuurmonumenten voelt zich net zoals andere goede doelen in Nederland gesteund met fondsen vanuit de Nationale Postcode Loterij. Met een terugtrekkende overheid zijn die inkomsten ook belangrijker dan ooit geworden. De natuur in Nederland is er slecht aan toe. Uit onderzoek blijkt dat er nog 15 procent over is van de oorspronkelijke biodiversiteit in Nederland. In tegenstelling tot 50 procent in Europa en 75 procent wereldwijd. De natuur stopt natuurlijk niet bij onze landsgrenzen en vormt een samenhangend geheel van ecosystemen. Daarom kun je in onze ogen niet spreken van ‘eigen natuur eerst’. Want onze natuur is verbonden met de natuur elders. Wij zijn voorstander van natuurbescherming op plekken waar geld goed wordt geïnvesteerd en besteed. In Nederland, in Afrika of elders in de wereld. Zo heeft Natuurmonumenten twee jaar geleden een bijdrage uit het droomfonds van de Postcode Loterij gekregen om de Marker Wadden in het Markermeer aan te leggen. Nu is dit een dode bak met water. Het slib verstikt de bodem waardoor het leven in het water nagenoeg nihil is. De Marker Wadden gaat trekvogels helpen die jaarlijks vele duizenden kilometers afleggen van noord naar zuid. Naast de Oosterschelde en de Waddenzee gaat deze archipel van eilanden in het Markermeer een oase van rust brengen, waar vogels kunnen fourageren. Dit vind ik een goed voorbeeld van grensoverschrijdende natuurbescherming.”<

Hans de Iongh, hoofd afdeling Conservation Biology van het Centrum voor Milieuwetenschappen, Universiteit Leiden

“Als het echt gaat om de natuur, dan zou je moeten inzetten op gebieden waar nog weinig aandacht voor is”

> “In Nederland is voor een aantal soorten winst geboekt. Er moet wel aandacht voor blijven, maar met bijvoorbeeld de otter en de ooievaar gaat het best goed. We verliezen misschien het korhoen, maar daar verandert het doneren van heel veel geld niks aan. En onze problemen hier zijn niet te vergelijken met problemen elders. De situatie in West-Afrika is bijvoorbeeld schrijnend: er wordt massaal gestroopt en er worden hele parken door nomadische veehouders onder de voet gelopen. Problemen zijn van een dergelijke orde van grootte, dat je daar verschil zou kunnen maken. Er is dus geld nodig voor onze eigen natuur, maar ook voor de natuur internationaal. Daar moet een balans in zijn. Wáár je vervolgens het geld internationaal aan gaat besteden, is wat mij betreft nog wel een discussie waard. Nederland, en ook het WNF, zet veelal in op projecten waar al veel geld naar toe gaat. De aaibare soorten in gebieden waar je snel winst kunt boeken. Dat is ook een verwijt aan de donateurs: zij zijn niet kritisch, snel tevreden. En dus gaat men voor de snelle winst. Maar in Zuidelijk Afrika is het al redelijk op orde. Anders is dat in West- of Centraal-Afrika: in Senegal komen nog maar enkele tientallen leeuwen voor! Maar het is moeilijk om daar wat te veranderen. En blijkbaar spreekt het donateurs niet aan. Maar als het echt gaat om de natuur, dan zou je juist moeten inzetten op plekken waar je verschil kunt maken, gebieden waarvoor nog weinig aandacht is. Het WNF zou af en toe die moed moeten opbrengen, vind ik.” <

Ria Oomen - Ruijten, Europarlementariër en voorzitter Overlegorgaan Park De Maasduinen/De Hamert

“Als Nederland hebben we een verantwoordelijkheid om niet alleen voor onze eigen natuur te zorgen”

> “Internationale natuur is ook voor ons van belang. Allereerst hebben we als Nederland CITES ondertekend, de Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora. Ten tweede gaan Nederlanders ook op vakantie, naar wildparken in Afrika bijvoorbeeld. Daar genieten ze van de dieren en de natuur. Als Nederland hebben we dus een verantwoordelijkheid om niet alleen voor onze eigen natuur te zorgen. De Nederlandse overheid kan daaraan bijdragen, in de vorm van ontwikkelings samenwerking. Maar we kunnen ook heel goed iets doen met geld dat opgebracht is door Nederlanders zelf, zoals in dit geval via deelname aan de Postcode Loterij. De Nationale Postcode Loterij doet ongelooflijk veel voor de natuur in Nederland, ook voor ons Nationaal Park Maasduinen. Ik ben daar ongelooflijk dankbaar voor. Dat de Nationale Postcode Loterij daarnaast verder kijkt dan onze eigen grenzen, naar soorten die echt met uitsterven worden bedreigd, daar ben ik het helemaal mee eens. Tijdens het Goed Geld Gala doneerde de Nationale Postcode Loterij een bedrag van ruim 302 miljoen euro aan allerlei goede doelen. 14 miljoen daarvan ging naar dit internationale doel om de neushoorn in Afrika te redden. Dat is 5 procent aan een internationaal doel waar we bovendien allemaal wat aan hebben. Ik vind dat een goede zaak, en ben het dus oneens met de stelling.” <

